

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลของการใช้กลุ่มจิตบำบัดระดับประคองต่อ ภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะซึมเศร้าก่อนและหลังการ ใช้กลุ่มจิตบำบัดระดับประคอง ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2. เปรียบเทียบคะแนนและระดับภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุก่อนและหลังการใช้กลุ่มจิต บำบัดระดับประคอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีภาวะซึมเศร้า จำแนกตาม

เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ สมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้อาชีพ การมีโรคประจำตัว ประวัติการเจ็บป่วยทางจิตในครอบครัว และข้อมูลแรงสนับสนุนทางสังคม

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	1	5
หญิง	19	19
95		
2. อายุ		
60 – 65 ปี	1	5
66 – 70 ปี	10	50
71 – 75 ปี	5	25
76 – 80 ปี	4	20
3. การศึกษา		
ประถมศึกษา	20	100
มัธยมศึกษา	-	
ปริญญาตรี	-	
4. สถานภาพสมรส		
โสด	3	15
หม้าย	7	35
หย่าร้าง	-	
คู่อยู่ด้วยกัน	10	50
คู่แยกกันอยู่	-	
5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1 – 2 คน	7	35
3 – 5 คน	7	35
มากกว่า 5 คน	6	30

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
6. อาชีพ		
งานบ้าน	3	15
รับจ้าง	14	70
ค้าขาย	1	5
เกษตรกรกรรม	2	10
อื่น ๆ	-	
7. รายได้ต่อเดือน		
0 – 1,000 บาท	10	50
1,001 – 3,000 บาท	10	50
3,001 – 5,000 บาท	-	
5,000 บาทขึ้นไป	-	
8. ความรู้สึกเพียงพอต่อรายได้		
เพียงพอ	7	35
ไม่เพียงพอ	11	65
9. ประวัติการมีโรคประจำตัว		
ไม่มี	4	20
มี	16	80
-เบาหวาน	4	25
-ความดันโลหิตสูง	10	62.5
-หัวใจ	2	12.5
10. ประวัติการเจ็บป่วยทางจิตในครอบครัว		
มี	-	
ไม่มี	20	100

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
11. ข้อมูลแรงสนับสนุนทางสังคม		
11.1 มีบุคคลที่เป็นที่ปรึกษาในครอบครัวหรือไม่		
มี	16	80
ไม่มี	4	20
11.2 มีบุคคลในครอบครัวให้ความช่วยเหลือในค่าใช้จ่าย		
มี	14	70
ไม่มี	6	30
11.3 มีการได้รับการช่วยเหลือจากภาคประชาชนหรือไม่		
มี	20	100
ไม่มี	-	

จากตารางที่ 4 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงถึงร้อยละ 95 มีอายุ 66 – 70 ปี ร้อยละ 50 ทุกคนมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพ คู่อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 50 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-2 และ 3-5 คน เท่ากันคือ ร้อยละ 35 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 70 มีได้ต่อเดือน 0 - 1,000 บาท และ 1,001 – 3,000 ร้อยละ 50 เท่ากัน โดยร้อยละ 65 ระบุว่าไม่มีรายได้ไม่เพียงพอ

ส่วนใหญ่มีประวัติโรคประจำตัวคิดเป็นร้อยละ 80 ในจำนวนนี้ป่วยด้วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจ คิดเป็นร้อยละ 25, 62.5 และ 12.5 ตามลำดับ ทุกรายไม่มีประวัติเจ็บป่วยทางจิตในครอบครัว สำหรับข้อมูลแรงสนับสนุนทางสังคม พบว่าส่วนใหญ่มีบุคคลที่เป็นที่ปรึกษาภายในครอบครัว คิดเป็น ร้อยละ 80 มี บุคคลช่วยค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 70 และ ทุกรายได้รับการช่วยเหลือจากภาคประชาชน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนและระดับภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุก่อนและหลังการใช้กลุ่มจิตบำบัดระดับประคอง

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนและระดับภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายुरายบุคคลก่อนและหลังการใช้ กลุ่มจิตบำบัดระดับประคอง

ลำดับที่	ก่อนการใช้กลุ่ม		หลังการใช้กลุ่ม	
	จิตบำบัดระดับประคอง		จิตบำบัดระดับประคอง	
	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ
คนที่ 1	17	ปานกลาง	14	เล็กน้อย
คนที่ 2	20	มาก	16	ปานกลาง
คนที่ 3	21	มาก	13	เล็กน้อย
คนที่ 4	22	มาก	16	ปานกลาง
คนที่ 5	20	มาก	16	ปานกลาง
คนที่ 6	18	ปานกลาง	15	ปานกลาง
คนที่ 7	25	มาก	21	มาก
คนที่ 8	22	มาก	18	มาก
คนที่ 9	21	มาก	17	ปานกลาง
คนที่ 10	19	ปานกลาง	17	ปานกลาง
คนที่ 11	24	มาก	19	ปานกลาง
คนที่ 12	23	มาก	20	มาก
คนที่ 13	22	มาก	19	ปานกลาง
คนที่ 14	19	ปานกลาง	15	เล็กน้อย
คนที่ 15	17	ปานกลาง	13	เล็กน้อย
คนที่ 16	24	มาก	20	มาก
คนที่ 17	22	มาก	19	ปานกลาง
คนที่ 18	19	ปานกลาง	15	เล็กน้อย
คนที่ 19	21	มาก	17	ปานกลาง
คนที่ 20	22	มาก	19	ปานกลาง
$\bar{X}$	20.90	มาก	16.95	ปานกลาง
S.D	2.26		2.37	

จากตารางที่ 5 พบว่าก่อนการใช้กลุ่มจิตบำบัดระดับประคองผู้สูงอายุมีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ ปานกลางถึงระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าเท่ากับ 20.90 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.26 ซึ่งอยู่ในระดับมาก แต่ภายหลังจากการใช้กลุ่มจิตบำบัดระดับประคองแล้วพบว่าผู้สูงอายุมีคะแนนของภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับเล็กน้อยจำนวน 5 คน ระดับปานกลางจำนวน 11 คน และมาก จำนวน 4 คน แต่คะแนนภาวะซึมเศร้านั้นลดลงทุกคน โดยมีคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าเท่ากับ 16.95 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.37 ซึ่งถือว่าภาวะซึมเศร้าในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุลดลงหลังจากการใช้กลุ่มจิตบำบัดระดับประคอง

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุก่อนและหลังการใช้กลุ่มจิตบำบัดระดับประคอง

	ก่อนการใช้กลุ่มจิตบำบัด ระดับประคอง (n=20)		หลังการใช้กลุ่มจิตบำบัด ระดับประคอง (n=20)		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
คะแนนภาวะซึมเศร้า	20.90	2.26	16.92	2.37	13.84*

P<.05

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ ก่อนและหลังการใช้กลุ่มจิตบำบัดระดับประคอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ หลังการใช้กลุ่มจิตบำบัดระดับประคองลดลง ($\bar{X} = 16.95$, S.D = 2.37) กว่าค่าคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุก่อนการใช้กลุ่มจิตบำบัดระดับประคอง ($\bar{X} = 20.90$, S.D = 2.26) ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้